

Analysis of *Le Pont Mirabeau (Mirabeau Bridge)* Poetry Translations in Teaching French as a Foreign Language and Its Contribution to Language Learning

Semra TAYDAŞ OSMAN ¹

Abstract

In this study, Turkish translations of French writer Guillaume Apollinaire's poem *Le Pont Mirabeau (Mirabeau Bridge)* have been discussed. The use of translation activity as a tool in foreign language learning/teaching is given with examples of poetry translation. A comparative analysis of translation criticism was made between the source text and the target texts. The translation strategies of the famous French author's poem *Mirabeau Bridge* in general and the translation methods of Vinay and Kapaklnet in particular have been compared. Six different Turkish translations of the work, including by Tahsin Saraç, Cemal Süreya, Necati Cumalı, Ahmet Necdet, A. Kadir Paksoy and Esin Aydın, have been discussed. In the findings part of the study, every verse of the translation texts in question has been evaluated within the framework of direct translation and indirect translation methods. Each interpreter has almost rewritten the poem with the strategies she/ he used. According to the findings obtained, the translations vary in terms of semantic, lexical/ rhetorical and formal equivalences. The only common point of these translations is to translate the title of the poem word for word. Metaphors are also used in translations. The study reveals that the most used strategies in the target texts are adaptation, word for word, addition, subtraction and intensity. As a result, it is seen that it is not easy to translate poetry from literary texts that play an important role in foreign language learning within the scope of translation activity. It is one of the difficult aspects of poetry translation to be able to convey the same effect that the poem creates on the reader both in the language in which poem is written and in the language into which it is translated. The sound, word and syntax in its original language differ from the target language. In poetry translation, which is naturally a semantic and syntactic rewriting process, poets make translations in an original way. It is seen that the translation process contributes to foreign language learning/teaching as a tool with the strategies preferred by interpreters. Language learning takes place consciously. It also plays an important role in the development of language skills.

Keywords

Mirabeau
Poetry
Apollinaire
Vinay and Darbelnet
Foreign Language
French
Translation Strategies

Article Info

Received 13.05.2023
Reviewed 03.09.2023
Published 30.09.2023
Doi Number 10.29228/ijlet.70037

Reference

Taydaş Osman, S. (2023). Analysis of *Le Pont Mirabeau (Mirabeau Bridge)* poetry translations in teaching French as a foreign language and its contribution to language learning. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 11(3), 166-181.

¹ Dr., RWTH Aachen University, semratyds@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-5419-8249.

Yabancı Dil Olarak Fransızca Öğretiminde *Mirabeau Köprüsü* Şiiri Çevirilerinin Analizi ve Dil Öğrenimine Katkısı

Özet

Bu çalışmada, Fransız yazar Guillaume Apollinaire' in *Le Pont Mirabeau* (*Mirabeau Köprüsü*) şiirinin Türkçe çevirileri ele alınmıştır. Yabancı dil öğreniminde/öğretiminde çeviri etkinliğinin bir araç olarak kullanımı şiir çevirisi örnekleriyle verilmiştir. Kaynak metin ile erek metinler arasında karşılaştırmalı çeviri eleştirisi niteliğinde bir inceleme yapılmıştır. Ünlü Fransız yazarın *Mirabeau Köprüsü* şiirinin genelde çeviri stratejileri özelde ise Vinay ve Darbelnet'in çeviri yöntemleri kapsamında çevirileri karşılaştırılmıştır. Tahsin Saraç, Cemal Süreya, Necati Cumalı, Ahmet Necdet, A. Kadir Paksoy ve Esin Aydın tarafından olmak üzere eserin Türkçe altı farklı çevirisi ele alınmıştır. Araştırmanın bulgular kısmında söz konusu çeviri metinlerin her mısrası doğrudan çeviri ve dolaylı çeviri yöntemleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. Her çevirmen kullandığı stratejilerle şiiri adeta yeniden yazmıştır. Elde edilen bulgulara göre anlamsal, sözcüksel/söz bilimsel ve biçimsel eşdeğerlikler açısından çeviriler farklılık göstermektedir. Söz konusu çevirilerin ortak tek noktası şiir başlığının sözcüğü sözcüğüne çevrilmesidir. Çevirilerde eğretilmelere de başvurulmuştur. Çalışma, erek metinlerde en çok yararlanılan stratejilerin uyarlama, sözcüğü sözcüğüne, ekleme, çıkarma ve yeğlilik olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç olarak çeviri etkinliği kapsamında yabancı dil öğrenimde önemli rol oynayan yazın metinlerden şiir çevirisinin kolay olmadığı görülmektedir. Şiirin yazıldığı dilde, okurunda oluşturduğu etkiyi çevrildiği dilde de verebilmek şiir çevirisinin zor taraflarındandır. Kendi özgün dilindeki ses, sözcük ve sözdizimi erek dilden farklılık göstermektedir. Doğal olarak anlamsal, sözdizimsel açıdan yeniden yazma işlemi olan şiir çevirisinde şairler özgün bir şekilde çeviriler yapar. Çevirmenlerin tercih ettiği stratejilerle çeviri işleminin bir araç olarak yabancı dil öğrenimine/öğretimine katkı sağladığı görülmektedir. Bilinçli bir şekilde dil öğrenimi gerçekleşmiş olur. Dil becerilerinin gelişmesinde önemli rol oynar.

Anahtar Kelimeler

Mirabeau

Şiir

Apollinaire

Vinay ve Darbelnet

Yabancı Dil

Fransızca

Çeviri Stratejileri

Article Info

Gönderim Tarihi 13.05.2023

Kabul Tarihi 03.09.2023

Yayın Tarihi 30.09.2023

Doi Numarası 10.29228/ijlet.70037

Kaynakça

Taydaş Osman, S. (2023). Yabancı dil olarak Fransızca öğretiminde Mirabeau Köprüsü şiiri çevirilerinin analizi ve dil öğrenimine katkısı. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 11(3), 166-181.

Giriş

Çeviri yüzyıllar öncesinden günümüze kadar uzanan bir süreçtir. Her yüzyılın öne çıkan isimleriyle beraber farklı çeviri anlayışı ve faaliyetleri olmuştur. Çevirinin tarihi, dillerin doğuşu ve Sümer çivi yazılarıyla ortaya çıkan yazının icadına dayanmaktadır. Sümer çivi yazılarından sonra; önce Mısır ve Çin alfabeleri, sonra da Yunanca, İbranice ve Arapça alfabeleri doğmuştur. Daha sonraları Yunancadan türeyen Latin alfabesi ile birlikte diller zenginleşmiş ve bilimin daha hızlı yayılması sağlanmıştır (Delilse ve Woodsworth, 1995: 7). Bu bağlamda ilk çeviri etkinliğinin dinsel kitap ve metinler aracılığıyla olduğu bilinmektedir (Larousse, 2002: 486).

Çevirinin birçok tanımı yapılmıştır. Cervantes, İspanyada, çeviriyi tersine döndürülmüş bir halıya benzetir: Bütün motifleri üzerinde olduğu halde, hiçbir güzelliğini algılayamazsınız. Dante, İtalyada, şiir bağıyla ahenkli hale getirilmiş şeylerden hiçbirinin, kendi dilinde bir diğerine tatlılığı ve ahengi bozulmadan taşınmadığını öne sürer. Almanyada Humboldt, her çeviri bana, kuşkusuz gerçekleştirilemez bir işi çözme girişimi gibi gelir derken Schlegel de çevirinin kaçınılmaz olarak çeviren ya da çevirilenin telef olacağı bir ölüm düellosu olduğunu söyler. İngilterede George Borrow, çevirinin olsa olsa bir yankı olabileceğini belirtir. Fransada, Joachim du Bellay'den, alanında üstat olan Voltaire'i geçerek Victor Hugo'ya kadar pek çok kişi, çevirilerin bir yapıtın hatalarını arttırdığını ve onun güzelliklerini bozduğunu düşünüyordu (Cary, 1996: 41-41). Çeviriden kısaca bahsettikten sonra yabancı dil öğrenim/öğretimindeki yerini ele alalım.

Yabancı dil öğrenme metotlarından ilk olarak Dilbilgisi-çeviri yönteminde ve çok uzun bir süre sonra İletişimsel yöntem sayesinde varlığından bahsettiren çeviri etkinliği, Avrupa konseyinin hazırlamış olduğu Avrupa Ortak Başvuru Metninde dil becerilerini geliştirmesinin yanı sıra çözümleme yeteneğinin gelişmesine de katkı sağlayan bir yetidir. Yabancı dil öğretiminde büyük rol oynayan çeviri etkinliği kaynak dil ve hedef dilin kullanılmasını esas alır. Çeviri etkinliği sayesinde iki dilin farklılıkları keşfedilir ve öğrenme süreci başlar (Witte, A., Harden, T., & de Oliveira Harden, A. R., 2009: 53). Burada amaç düz anlamda direkt dilbilgisel çeviri yapmaktan ziyade bir araç olarak gerçekleştirilen çeviri eyleminde erek dilin sahip olduğu özelliklerini, inceliklerini ve hatta kültürünü anlayabilmektir. Bilişsel düzeyde kaynak dil ve erek dili karşılaştırarak öğrenilen bilgiler desteklenerek pekiştirilir ve daha anlamlı ve kalıcı bir öğrenme gerçekleştirilir. Cook (2010)'un belirttiği gibi çeviri amaç değil de bir araç olarak kullanıldığında destekleyici ve bütünleyici kimlik kazanır.

Çeviri işlemi yabancı dil öğrenmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğrenime aynı zamanda iletişimsel bir boyut da katar. Unutulmaması gereken önemli bir husus seçilen çeviri metnin öğrenenin düzeyine uygun olmasıdır. Çeviri eyleminin bir araç olarak yabancı dil öğrenimine/öğretimine katkılarını kısaca sıralayacak olursak: hedef dilin söz varlığını, kelime dağarcığını ve söz dizimini geliştirmek, dilbilgisi kurallarının kavranılmasını kolaylaştırmak, hedef dilin yanı sıra kaynak dile de katkı sunması ve bu iki dilin benzerlik ve farklılıklarının anlaşılmasıdır. Bilişsel düzeyde ana dilinde zihinsel ilişki kurduran çeviri işlemi öğrenmeyi kodlama yaptırarak kalıcı şekilde gerçekleştirir. Ayrıca çeviri sürecinde, çeviri stratejileri sayesinde yapılan karşılaştırmalı çeviri uygulamaları bilinçli dil öğrenimini sağlar. Gelişen dil bilinci yetisi okuma, yazma, dinleme ve konuşma gibi diğer dil becerilerinin gelişmesine de katkı sunar.

Yazın çevirisi: Şiir

Çeviri kolay bir işlem değildir. Bu güç durum yazın çevirisinde de kendini göstermektedir. Genel anlamda yazın çevirisi özgün metnin hem anlamını hem de iletisini çeviri metinde yansıtmalıdır. Kaynak dizgesel yapı ve bu yapıyı içerdiği anlamlarla oluşturan unsurların çözümlenerek hedef dil ve kültürde yeniden yaratılması yazın çevirisinin en önemli konusunu oluşturur (Başnett vd., 1983). Yazın metinleri, diğer metin türlerinden farklı olarak yazarın kendi seçimi ve birikimi doğrultusunda oluşturduğu, olağan dışı ve alışılmamış sözcük ve anlatımların belirli bir etki uyandırmak amacıyla kullanıldığı bir ortamdır. Yazın çevirisini sorunsal kılan şey metinlerin deşişmeceli dilini ya da eğretilmeli anlamlarını çevirmek zorunda olmaktır (Aksoy, 2002: 53).

Bu çalışmamızda yazın metinlerden şiiri ele alacağız. Şiir çevirisinin zor bir uğraş olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir. Öyle ki şiirin çevrilebilirlik ve çevrilemezliği süre gelen tartışmalardandır. 16. yüzyılda Du Bellay, 'Illustration et defense de la langue française' başlıklı yapıtında şiirin çevrilemez olduğunu iddia ederken 20.yüzyılda Fransız Ozan Cocteau "Bir sır hiçbir dile tercüme edilemez. Hatta yazılmış görüldüğü dile bile" (Kanık, 1947: önsöz), diyerek aynı yaklaşımı sürdürmektedir. Ancak 20.yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan çeviri kuramları çeviriyi özerk bir bilim çerçevesine oturtmuş, çağdaş çeviribilimciler mutlak çevrilebilirlik ve çevrilemezlik düşüncelerine karşı çıkarak varies diline aktarımda belli yitimlerin olmasının önlenemeyeceğini, ancak çevrilebilirliğin her koşulda, bir ölçüde de olsa gerçekleştirilebileceğini dile getirmişlerdir (Haleva; 288). Fransız ozan Philippe Soupault şiirin çevrilebilirliği konusunu şu sözlerle yorumlamıştır: "Şiir gerçı bir söz sanatıdır, ama bir öz sanatıdır da. Ben şiirin çevrilebileceğine inanıyorum. Hatta daha da fazlasına, şiir dilinin müzik gibi uluslararası bir dil olduğuna inanıyorum. Dünya ulusları birbirlerini her şeyden önce şiirle anlayacaktır "(Akt: Bezirci, 1982: 9).

Şiirin çevrilebilirliği, çevrilemezliği ya da anlam kayıplarının engellenmesi çevirmen kullanacağı çeviri stratejilerine bağlıdır. Bu çalışmada, erek dildeki çeviri eserleri genel çeviri tekniklerinin yanı sıra J.-P. Vinay ve J. Darbelnet'in çeviri yöntemleriyle ele alınmıştır. Vinay ve Darbelnet'in ünlü eseri *Stylistique Comparée du Français et de l'Anglais* adıyla ilk defa 1958 yılında Fransızca olarak daha sonra *Comparative Stylistic of French and English: A Methodology for translation* adı altında 1995 yılında İngilizce olarak basılmıştır. Vinay ve Darbelnet'in yaptığı bu çalışma Fransızca ve İngilizce arasında karşılaştırmalı biçimsel bir sınıflandırmayı amaçlamıştır.

J.-P. Vinay ve J. Darbelnet (1995: 30-41), çeviri stratejileri kapsamında genel stratejilere bağlı olarak çeviriyi doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki şekilde sınıflandırır. Doğrudan çeviri tekniğinde ödünçleme, öyküntü ve sözcüğü sözcüğüne çeviri stratejileri yer alır. Dolaylı çeviride ise aktarım, yeğnlik, eşdeğerlik ve uyarılma stratejileri kullanılmaktadır. Bu sınıflandırmalar çeviriye sistematik bir bakış açısı getirmiştir. Vinay ve Darbelnet, ayrıca çevirmenlerin izleyeceği bir çeviri yöntemi de geliştirmişlerdir. Buna göre, çevirmenler önce çevirinin hangi birimlere ayrılarak çevrileceğine karar verecek, kaynak metni ayrıntılı bir şekilde inceleyecek ve erek metni doğrudan ve dolaylı çeviri stratejileri ile gözden geçirecek (Munday, 2001: 59, akt. Gürçağlar, 2011: 114).

Çeviri stratejileri

Doğrudan çeviri stratejileri

Kaynak dildeki iletinin erek dile aktarımında kaynak dildeki benzer kavramların ve dilsel yapıların erek dilde de olmasıyla oluşan bir çeviri yöntemidir. Doğrudan çeviri yöntemi; ödünçleme, öyküntü ve sözcüğü sözcüğüne çeviridir. (Vinay ve Darbelnet, 1958:46).

Ödünçleme: “Kaynak dildeki bir sözcüğün değiştirilmeden erek dilin sesletim kuralıyla sözcüğün erek dile aktarılmasıdır” (Vinay ve Darbelnet, 1958: 47).

Öyküntü: “Kaynak dildeki bir sözcüğün erek dile aktarımında sözcüğün sırasını değiştirmeden yapılan çeviridir” (Vinay ve Darbelnet, 1958: 6).

Sözcüğü sözcüğüne çeviri: “Kaynak dilin dilbilgisel yapısı ile erek dilin dilbilgisel yapısının aynı olmasıyla kaynak dildeki metnin değiştirilmeden erek metne doğrudan aktarılmasıdır” (Vinay ve Darbelnet, 1958: 48).

Dolaylı çeviri stratejileri

Kaynak dildeki iletinin erek dile aktarımında kaynak dildeki kavramların ve dilsel yapıların erek dilde olmamasından dolayı erek dilde sözdizimsel ve sözcük yapısında değişiklikler yapılmasıyla oluşan bir çeviri yöntemidir. Dolaylı çevirinin aktarım, yeğinlik, eşdeğerlik ve uyarlama stratejileri vardır (Vinay ve Darbelnet, 1958: 46).

Aktarım: “Kaynak dilden erek dile aktarılan bir sözcüğün erek dilde farklı bir dil bilgisel yapıyla kaynak dildeki iletinin vermek istediği anlam değiştirilmeden, anlamın yeniden oluşmasıdır” (Vinay ve Darbelnet, 1958: 50).

Yeğinlik: “Kaynak dildeki bir ifadenin erek dile aktarımında kaynak dildeki dil bilgisel bakış açısının erek dilde farklı bir dil bilgisel bakış açısına dönüşmesidir” (Vinay ve Darbelnet, 1958: 51).

Eşdeğerlik: “Deyimler, ünlemler ve atasözleri gibi ifadelerin kaynak dilden erek dile farklı biçimsel ya da yapısal yollarla kaynak dilden erek dile aktarımıdır” (Vinay ve Darbelnet, 1958: 53). Örnek bir cümle ile:

Uyarlama: “Kaynak metindeki ifadenin erek metinde dilsel ya da kültürel nedenlerden dolayı olmamasından kaynaklanan durumlarda kullanılır. Kaynak metnin iletisi erek metne eşdeğer bir durum oluşturularak aktarılır. Atasözleri, deyimler, özel adlar, kitap başlıkları ve film adlarının çevirilerinde bu çeviri tekniği kullanılır” (Bastin, 1993: 477).

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır” (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 187). Türkçeye çevrilen *Mirabeau Köprüsü* şiirinin çeviri örneklerini genelde çeviri stratejileri özelde ise Vinay ve Darbelnet' in çeviri yöntemleri çerçevesinde incelenmiştir. Çevirmenlerin tercih ettiği stratejiler ile yapılan çeviri işlemleri analiz edilmiştir. Anlamsal, sözdizimsel, biçimsel ve sözcüksel açılardan da erek metinler ele alınmıştır. Ayrıca çeviri eyleminin yabancı dil öğrenimine/öğretimine nasıl katkı sağladığından

bahsedilmiştir. Hem kaynak metnin hem de erek metnin mısraları numaralandırılmıştır. Bu şekilde çözümlemenin daha kolay yapılacağı ve anlaşılacağı düşünülmüştür.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Guillaume Apollinaire'in *Le Pont Mirabeau* eseri ve bu eserin Türk diline çevrilen çevirileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme ise kaynak metin *Le Pont Mirabeau* ve Tahsin Saraç, Cemal Süreya, Necati Cumalı, Ahmet Necdet, A. Kadir Paksoy ve Esin Aydın tarafından olmak üzere eserin *Mirabeau Köprüsü* başlıklı Türkçe çevirilerinden ibarettir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmacı tarafından kaynak metin *Le Pont Mirabeau* ile erek metinler arasında karşılaştırmalı çeviri eleştirisi niteliğinde bir inceleme yapılmıştır. Çeviri örneklerini genelde çeviri stratejileri özelde ise Vinay ve Darbelnet' in çeviri yöntemleri çerçevesinde incelenmiştir. Çevirmenlerin tercih ettiği stratejiler ile yapılan çeviri işlemleri analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar dahilinde anlamsal, sözdizimsel, biçimsel ve sözcüksel açılardan da erek metinler ele alınmıştır.

Bulgular

Şiir Çevirilerinin Çeviri Yöntemlerine Göre İncelenmesi

Kaynak metin

Le pont mirabeau (Apollinaire, 1912)

1. "Sous le pont Mirabeau coule la Seine
2. Et nos amours^{[L] [S] [EP]}
3. Faut-il qu'il m'en souvienn
4. La joie venait toujours après la peine^{[L] [S] [EP]}
5. Vienne la nuit sonne l'heure^{[L] [S] [EP]}
6. Les jours s'en vont je demeure^{[L] [S] [EP]}
7. Les mains dans les mains restons face à face
8. Tandis que sous
9. Le pont de nos bras passe^{[L] [S] [EP]}
10. Des éternels regards l'onde si lasse^{[L] [S] [EP]}
5. Vienne la nuit sonne l'heure
6. Les jours s'en vont je demeure
11. L'amour s'en va comme cette eau courante
12. L'amour s'en va^{[L] [S] [EP]}
13. Comme la vie est lente
14. Et comme l'Espérance est violente^{[L] [S] [EP]}
5. Vienne la nuit sonne l'heure^{[L] [S] [EP]}
6. Les jours s'en vont je demeure^{[L] [S] [EP]}

15. Passent les jours et passent les semaines^{[1][1]}_[SEP]
16. Ni temps passé^{[1][1]}_[SEP]
17. Ni les amours reviennent^{[1][1]}_[SEP]
18. Sous le pont Mirabeau coule la Seine^{[1][1]}_[SEP]
5. Vienne la nuit sonne l'heure^{[1][1]}_[SEP]
6. Les jours s'en vont je demeure''

Çözümleme: Erek metin 1

Mirabeau Köprüsü (Çev. Saraç, 1963)

1. Seine akar Mirabeau köprüsünden
2. Ve sevimiz
3. Olur mu ansımak hemen
4. Sevincimiz sonraydı hep üzüntüden
5. Gel ey gece çal saat sen
6. Geçiyor günler kalıyorum ben.
7. Yüzün yüzüme karşı, elin elimde olsun
8. Akarken
9. Köprüsünden kolumuzun
10. Ölümsüz bakışlar, dalgalar bunda yorgun
5. Gel ey gece çal saat sen
6. Geçiyor günler kalıyorum ben.
11. Geçip gider sevi bu akarsu gibi
12. Geçip gider sevi
13. Yaşantı bir ağır bir ağır ki
14. Ve umut da öylesine öylesine ezici
5. Gel ey gece çal saat sen
6. Geçiyor günler kalıyorum ben.
15. Günler geçer haftalar geçer
16. Ne geçen an
17. Ne o sevilir döner
18. Mirabeau köprüsünden Seine akıp gider.
5. Gel ey gece çal saat sen
6. Geçiyor günler kalıyorum ben.

Kaynak metnin başlığı erek metne sözcüğü sözcüğüne aktarılmış ve “mirabeau” kelimesi ödünçleme stratejisiyle erek metne çevrilmiştir. 1. mısradaki yine “mirabeau” kelimesi ödünçleme stratejisiyle erek metne çevrilmiştir. “Sous” kelimesine erek metinde yer verilmemiştir. Aynı şekilde “köprüsünün altından” ifadesinin de çevrilmediğini görüyoruz. Kaynak metindeki devrik cümle yapısı erek metinde korunmuştur. 2. mısradaki aşk yerine “sevi” öz Türkçe sözcükle çevrilmiş ve uyarlama bir çeviri yapılmıştır. Kaynak metinde çoğul yapıda kullanılan “nos amours” (bizim) aşklarımız ifadesi “sevimiz” olarak tekil anlamda kullanılmıştır. 3. mısradaki öz Türkçe ile “ansımak” sözcüğünün “faut-il qu'il m'en souviene” ifadesine eşdeğerlikten uzak bir çeviri olduğunu söyleyebiliriz. Burada uyarlama stratejisinden yararlanılmıştır. 4. mısranın da erek metne uyarlama tekniğiyle çevrildiğini görüyoruz. 5.ve 6. mısralarda nakarat kısmında “ey” sözcüğü ile uyarlama tekniği kullanılmıştır. Kaynak metinde “vienne, sonne” filleri subjonctif zaman - istek, dilek kipindeyken erek metne emir cümlesi olarak çevrilmiştir. 7. mısradaki uyarlama tekniğinin kullanıldığını görüyoruz. 9. mısradaki “passe” fiilinin çıkarma stratejisiyle çevrilmediğini görüyoruz ve diğer kısımda da sözcüğü sözcüğüne çeviri stratejisi kullanılmıştır. 10. mısra erek metne öyküntü tekniğiyle çevrilmiştir. 11. ve 12. mısralarda sözcüğü sözcüğüne çeviri tekniği kullanılmıştır. Kaynak metindeki 13. ve 14. mısraların eşdeğer bir çeviri ile yapıldığını söyleyebiliriz. 15.16. ve 17. mısralarda sözcüğü sözcüğüne bir çeviri yapılmıştır. 18. mısradaki erek metinde uyarlama tekniğine başvurulmuştur.

Tahsin Saraç'ın çevirisinde tercih edilen öz Türkçe sözcüklerin şiirin dokusunu zedelediğini söyleyebiliriz. Anlamsal açıdan da bazı dizelerde zorlanıldığı görülmektedir: 1. mısradaki olduğu gibi. “Seine akar Mirabeau Köprüsü'nün altından” şeklinde bir ifade Türkçe’de daha anlamlı olabilirdi.

Çözümleme: Erek metin 2

MİRABEAU KÖPRÜSÜ – (Çev. Süreya, 1970 sonları)

1. “Seine akıyor Mirabeau Köprüsü'nün altından
2. Ve şu bizim aşkımız
3. Olur mu durasın şimdi anımsamadan
4. Sevincin geldiğini ancak acının ardından
5. Çalsana saat insene ey gece
6. Günler geçiyor bense hep aynı yerde
7. Yüz yüze duralım böyle elin elimde kalsın
8. Ve aksın dursun
9. Sonsuz bakışlar dalgalar yorgun argın
10. Köprüsü altından kollarımızın
5. Çalsana saat insene ey gece
6. Günler geçiyor bense hep aynı yerde
11. Aşklar akıp gidiyor şu akarsu gibi
12. Akıp gidiyor aşklar
13. Hayat öyle durgun öyle yavaş ki

14. Ve umut nasıl zorlu nasıl depedeli
5. Çalsana saat insene ey gece
6. Günler geçiyor bense hep aynı yerde
15. Günler geçiyor günler haftalar yaman
16. Ve dönmüyor geri
17. Ne çıkıp giden aşklar ne geçen zaman
18. Seine akıyor Mirabeau Köprüsü'nün altından
5. Çalsana saat insene ey gece
6. Günler geçiyor bense hep aynı yerde"

Kaynak metinde 1. mısradaki "Mirabeau" sözcüğü erek metne ödünçleme yoluyla çevrilmiştir. 2. mısradaki çevirmen eklemeye bulunarak "şu" sözcüğünü eklemiştir. Ayrıca kaynak metinde çoğul yapıda olan "nos amours" uyarlama tekniği ile çevrilmiş ve tekil yapıda kullanılmıştır. 3. ve 4. mısralarda da uyarlama tekniğine başvurulmuştur. Anlamsal açıdan bu mısradaki anımsama değil anımsatma söz konusudur. Nakaratta yani 5.ve 6. mısralarda eşdeğerlik tekniği ile birlikte uyarlama stratejisiyle çevirinin yapıldığını görüyoruz. 7. mısradaki uyarlama stratejisine başvurulmuştur. Ayrıca ekleme stratejisi de kullanarak "böyle" sözcüğü eklenmiştir. 9. mısradaki çevirmen "yorgun argın" ikilemesiyle yeğlilik stratejisinden yararlanmış. 10. mısradaki eşdeğer bir çeviri yapmaya çalışılmıştır. 11. ve 12. sözcüğü sözcüğüne çevrilmiştir. Ayrıca 11. mısradaki "l'amour" kaynak metinde tekil durumdayken erek metinde çoğul durumdadır. 13. ve 14. mısralarda uyarlama tekniğiyle çeviri yapılmıştır. Burada kullanılan sıfatlar şiirin sözcüksel ritmini bozduğunu söyleyebiliriz. 15. mısradaki uyarlama tekniğine başvurulmuştur. Ayrıca "yaman" sözcüğüyle ekleme stratejisi kullanılmıştır. Ve "günler" sözcüğü yinelenmiştir. 16. mısraya "ve" bağlacının eklendiğini görüyoruz. 17. mısradaki erek metne ekleme stratejisiyle "çıkıp giden aşklar" sözcüğü eklenmiştir. 18. mısradaki aktarım stratejisine başvurulmuştur. Kaynak metindeki sözdizimsel yapı devrik cümle halindeyken erek metne kurallı bir yapı olarak çevrilmiştir. Cemal Süreya, çevirisinin temelde eğritilemeye bağlı kaldığını söyleyebiliriz. Erek metindeki sözcük seçimleri ve söz dizimlerinin şiirdeki müzikalitenin hissedilmesini engellediğini söyleyebiliriz.

Çözümleme: Erek metin 3

Mirabeau Köprüsü (Çev. Cumalı, 1965)

1. "Mirabeau Köprüsü altında akan Seine
2. Akan sevdalarımız
3. Kismete anmak mı düştü neden
4. Hiç gülmedi yüzüm ilkin üzülmeden
5. Gece gelir saat çalar
6. Günler var ki kaldım naçar
7. Eller ellerde yüzyüze kalalım da
8. Durmadan aksın dursun

9. Kollarımız altında
 10. Yorgun ölümsüz bakışlar dalga dalga
 5. Gece gelir saat çalar
 6. Günler var ki kaldım naçar
 11. Sevda geçer akan bu suyu andırır
 12. Sevda gelir de geçer
 13. Bazen yaşamak gibi ağır
 14. Bazen umut gibi güçlü sarsıcıdır
 5. Gece gelir saat çalar
 6. Günler var ki kaldım naçar
 15. Günler haftalar geçer ne gelir elden
 16. Ne geçenden hayır var
 17. Ne de geçip giden sevgililerden
 18. Mirabeau köprüsü altında akan Seine
 5. Gece gelir saat çalar
 6. Günler var ki kaldım naçar"

1. mısradaki kaynak metinde semantik açıdan bir farklılık söz konusudur. Kaynak metinde Seine nehri anlatılırken erek metinde Seine'e sesleniliyor. Çeviri uyarlama tekniğiyle yapılmıştır. 2. mısradaki kaynak metinde "akar" şeklinde kullanılan "coule" fiili erek metinde "akan" sıfat olarak kullanılmıştır. 3. ve 4. mısralarda çevirmen tamamen özgün bir çeviri stratejisi benimsemiştir. Uyarlama stratejisiyle semantik ve sözcüksel açıdan kaynak metinden uzaklaştığını söyleyebiliriz. Nakaratta 5.ve 6. mısralarda kaynak metindeki istek kipindeki fiiller erek metne geniş zamanda çevrilmiştir. Uyarlama tekniğine başvurulmuş. Bu bağlamda anlamsal yapıdan ve şiirin sanatsallığından uzaklaşmıştır diyebiliriz. Sadece kafiye yakalanmaya çalışılmış ama anlamsal açıdan eksik kalındığı söylenebilir. 7. mısradaki sözcüğü sözcüğüne çeviri stratejisi kullanılmıştır. 8. mısradaki erek metinde "durmadan aksın dursun" ifadesi uyarlama tekniğiyle çevrilerek çevirmen tarafından eklemeye bulunulmuştur. 9. mısradaki çıkarma stratejisi kullanılarak "köprü" sözcüğü çıkarılmıştır. 10. mısradaki söz dizimsel, anlamsal ve sözcüksel açıdan oldukça farklı bir çeviri olmuştur. Uyarlama stratejisinden yararlanılmıştır. Kaynak metinden uzaklaşmıştır. 11. mısradaki biçimsel, sözdizimsel ve anlamsal açıdan özgün bir çeviri olmuştur. Ekleme ve çıkarma teknikleri kullanılarak uyarlama stratejisine başvurulmuştur. 12. mısra aktarım tekniğiyle çevrilmiştir. 13. mısradaki kaynak metinde "la vie" hayat, yaşam anlamında isim olarak kullanılmışken erek metinde "vivre" yaşamak anlamına gelen fiil olarak kullanılmıştır. Çevirmen uyarlama tekniğine başvurmuştur. 14. mısradaki ekleme stratejisinin kullanıldığını görüyoruz "bazen" ifadesi eklenmiştir. Ayrıca kaynak metinden anlamsal açıdan uzaklaşıldığını söyleyebiliriz. 15. mısra yeğnilik ve ekleme stratejisiyle çevrilmiştir. Ayrıca "ne gelir elden" ifadesiyle de ekleme stratejisinde bulunulmuştur. Söz dizimsel açıdan serbest bir yapıyla çevrilmiştir. 16. ve 17. mısralar ekleme stratejisiyle çevrilmiştir ve uyarlama tekniği kullanılmıştır. Necati Cumalı'nın çevirisinde kaynak metindeki şiirsel müziği duymak oldukça güç durumdadır.

Çözümleme: Ereğ metin 4

Mirabeau Köprüsü (Çev.Necdet, 1959)

1. "Mirabeau köprüsünün altından Seine nehri akar
2. Ve bizim aşklarımız
3. Neşenin kederden sonra geldiğini
4. Hatırlamış olsam da ne çıkar
5. Çal ey saat gel ey gece
6. Günler gelip geçiyor
6. Bense olduğum yerde
7. Hep yüz yüze kalalım el ele tutuşların
8. Ahengine uyarak
9. Bir köprü kuralım ki kollarımız altından
10. Yorgun dalgası geçsin o sonsuz bakışların
5. Çal ey saat gel ey gece
6. Günler gelip geçiyor
6. Bense olduğum yerde
11. Aşk da gelir geçer bu akan su gibi
12. Aşk da gelir geçer
13. Hayatı gibi ağır biz insanların
14. Ve taştan daha sert umudu gibi
5. Çal ey saat gel ey gece
6. Günler gelip geçiyor
6. Bense olduğum yerde
15. Geçer günler geçer günler haftalar
16. Ama ne geçmiş zaman
17. Ve ne aşkların geri döneceği var
18. Mirabeau köprüsünün altından Seine nehri akar
5. Çal ey saat gel ey gece
6. Günler gelip geçiyor
6. Bense olduğum yerde"

Erek metnin 1. mısrasında “nehir” sözcüğü eklenerek ekleme stratejisinden yararlanılmıştır. Ayrıca kaynak metinde ilk mısra devrik cümle halindeyken erek metinde kurallı cümle olarak verilmiştir. 4. mısra da yeğnilik ve uyarlama teknikleri kullanılmıştır. Nakaratta 5. ve 6. mısralarda eşdeğer bir çeviri yapılmıştır; “s’en aller” fiili “gelip geçiyor” şeklinde çevrilmiştir. Anlamsal açıdan kaynak metin ile benzerlik taşımaktadır. Biçimsel açıdan erek metinde nakarat kısmında üç mısra da verilmiştir, kaynak metinde iki mısrayken 7. mısra da ekleme stratejisi kullanılmıştır “ hep” zarfı eklenerek. Ayrıca “les mains dans les mains” ifadesi “el ele tutuşların” yeğnilik ve uyarlama teknikleriyle çevrilmiştir. 8. mısra da anlamsal açıdan kaynak metinden uzaklaşarak “ahengine uyarak” ifadesi eklenerek çeviri yapılmıştır. 9. mısra da çevirmen “köprü kurmak” ifadesini ekleyerek ekleme stratejisinden yararlanmıştır. 10. mısra da “geçsin” ifadesinin kullanılarak eklenildiğini görüyoruz ayrıca anlamsal açıdan uyarlama da yapılmıştır. 11. ve 12. mısraların “da” bağlacı eklenerek çevrildiğini görüyoruz. 13. ve 14. mısralar da söz sanatlarından eğretilmeden yararlanılmıştır. Ayrıca uyarlama stratejisi kullanarak yeğnilik tekniğine de başvurulmuştur. Bu mısraların anlamsal ve sözcük bilimsel açıdan şiir müzikalitesini yansıttığını söyleyebiliriz. 15. mısra da kaynak metinde istek kipinde olan fiil erek metne geniş zaman olarak çevrilmiştir. Ayrıca “günler” ifadesi yinelenmiştir. 16. mısra da erek metne “ama” bağlacı eklenmiştir ekleme stratejisiyle. 17. mısranın yeğnilik stratejisiyle çevrildiğini görüyoruz. Ahmet Necdet’in çevirisinin daha şiirsel ve sanatsal bir çeviri olduğunu söyleyebiliriz.

Çözümleme: Erek metin 5

Mirabeau Köprüsü (Çev. Paksoy, <https://www.gercekedebiyat.com/haber/354-6619.html>)

1. “Seine nehri akar Mirabeau Köprüsü’nün altından
2. Ve aşklarımız
3. Anımsatmalı mı bunu bana
4. Sevinçti hep daha sonra gelen acıdan
5. Çalsın saat gelsin gece
6. Günler gelip geçiyor
6. Bense hep aynı yerde
7. El ele yüz yüze duralım
8. Bir köprü kuralım kollarımızla
9. Aksın geçsin köprümüzün altından
10. Yorgun dalgalarla sonsuz bakışlar
5. Çalsın saat gelsin gece
6. Günler gelip geçiyor
6. Bense hep aynı yerde
11. Aşk da geçip gider bu akan su gibi
12. Aşk da geçip gider
13. Ağır ağır hayat gibi

14. Yaman yeğın umut gibi
 5. Çalsın saat gelsin gece
 6. Günler gelip geçiyor
 6. Bense hep aynı yerde
 15. Geçer günler geçer haftalar
 16. Ne aşklar döner geri
 17. Ne de o anlar
 18. Mirabeau Köprüsü'nün altından Seine nehri akar
 5. Çalsın saat gelsin gece
 6. Günler gelip geçiyor
 6. Bense hep aynı yerde"

Kaynak metinde 1. mısra devrik cümle halindeyken erek metne kurallı cümle olarak çevrilmiştir. Ayrıca "nehir" ifadesi ekleme stratejisi kullanılarak erek metne eklenmiştir. 3. mısradaki sözcüğü sözcüğüne çeviri stratejisi kullanılmıştır. 4. mısradaki ekleme stratejisiyle "daha" ifadesi eklenmiştir. Kaynak metinde "venait" çekimli fiili "gelirdi" anlamında yüklem olarak kullanılmışken erek metinde cümledeki yüklemi "sevincti" şeklinde isim cümlesi olarak kullanılmıştır. Ayrıca anlamsal açıdan kaynak metinle eşdeğerlik göstermediğini söyleyebiliriz. Uyarlama stratejisinden yararlanılmıştır. Nakaratta 5. ve 6. mısralarda birbirine çeviri stratejisi kullanılmıştır. Ayrıca "ise" ifadesi ekleme stratejisiyle zıtlık anlamında yeğınlık tekniğiyle çevrilmiştir. 8. ve 9. mısralarda erek metnin şiirsel tınısından uzaklaşarak cümlelerin sözdizimsel açıdan düz, kurallı cümleler olarak çevrildiğini görüyoruz. "Bir- kuralım-kollarımızla- köprümüzün" gibi ifadeler ekleme stratejisiyle eklenerek uyarlama tekniğiyle çevrilmiştir. 11. ve 12. mısralarda "da" bağlacı eklenmiştir. Erek metnin 13. mısrasına "ağır ağır" ikilemesi eklenerek ekleme stratejisiyle çevrilmiştir mısra. 14. mısradaki yeğınlık tekniği kullanılarak uyarlama stratejisiyle çeviri yapıldığını söyleyebiliriz. Aynı zaman da benzetme sanatından da yararlanılmıştır. 15. mısradaki kaynak metinde istek kipinde olan fiiller erek metne geniş zaman olarak çevrilmiştir. 17. mısradaki "geçen" ifadesi cümleden çıkarılarak çıkarma stratejisinden yararlanılmıştır.

Çözümleme: Erek metin 6

Mirabeau Köprüsü (Çev. Aydın, <https://www.gercekedebiyat.com/haber/354-6619.html>)

1. "Bir Seine akar Mirabeau Köprüsü'nün altından
 2. Bir de bizim aşkımız
 3. Olur mu anımsamadan
 4. Sevincin geldiğini acının ardından
 5. Çalsın saat insanın gece
 6. Günler geçiyor bense olduğum yerde
 7. Yüz yüze kalalım ellerin ellerimde olsun

8. Köprüsü altından kollarımızın
9. Sonsuz bakışlar dalgalar onca yorgun
10. Aksın dursun
5. Çalsın saat insin gece
6. Günler geçiyor bense olduğum yerde
11. Aşklar akıp gidiyor şu akan su gibi
12. Geçip gidiyor aşklar
13. Hayat öyle ağır öylesine yavaş ki
14. Ve umut da bir o kadar depdeli
5. Çalsın saat insin gece
6. Günler geçiyor bense olduğum yerde
15. Geçer günler geçer haftalar
16. Ve dönmez geri
17. Ne geçen anlar ne de sevdalar
18. Mirabeau Köprüsü'nün altından Seine akıp gider
5. Çalsın saat insin gece
6. Günler geçiyor bense olduğum yerde"

1. mısradaki erek metne "bir" ve "köprü" ifadeleri eklemeye stratejisi kullanılarak eklenmiştir. "Mirabeau" sözcüğü ödünçleme stratejisiyle erek metne çevrilmiştir. İlk mısra kaynak metinde devrik cümle halindeyken erek metinde kurallı cümle durumundadır. 2. mısradaki "bir de" ifadesi "et" – "ve" bağlacının yerine çıkarma ve eklemeye tekniğiyle çevrilmiştir. Kaynak metinde "nos amours" – "bizim aşklarımız" çoğul ifade erek metne "bizim aşkımız" şeklinde tekil ifade olarak çevrilmiştir. Nakaratta 5. ve 6. mısralarda "vienne la nuit sonne l'heure" ifadesinde uyarlama tekniği kullanılmıştır. Ayrıca "ise" ifadesi eklemeye stratejisiyle eklenmiştir erek metne. Ve kaynak metindeki "demeure" fiili erek metinde çevrilmeyerek eksiltile cümle olarak çevrilmiştir. 7. mısradaki uyarlama stratejisinden yararlanılmıştır. Kaynak metinde "restons" – "kalalım" şeklinde bir tane çekimli fiil varken erek metne ayrıca "olsun" fiili de eklenmiştir. 8. mısradaki sözcü sözcüğüne çeviri stratejisine başvurulmuştur. 9. ve 10. mısralar erek metne uyarlama tekniğiyle çevrilmiştir. Kaynak metinde 11. mısradaki "l'amour" – "aşk" sözcüğü tekil durumda iken erek metinde çoğul olarak kullanılmıştır eklemeye stratejisiyle. "s' en aller" fiili 11. mısradaki "akıp gidiyor" olarak 12. mısradaki ise "geçip gidiyor" şeklinde çevrilmiştir, bu bağlamda şiir ritmi yakalanması güçleşmiştir. 13. mısradaki "öylesine yavaş ki" ifadesiyle eklemeye stratejisinde bulunarak anlam pekiştirilmeye çalışılmıştır. 14. mısradaki uyarlama tekniğine başvurulmuştur. Ayrıca "bir o kadar" ifadesi eklenerek eklemeye stratejisi kullanılmıştır. Kaynak metinde istek kipinde ve devrik cümle halinde olan 15. mısra erek metne geniş zamanda ve kurallı cümle olarak çevrilmiştir. 16. mısraya "ve" bağlacı eklemeye stratejisiyle eklenmiştir. Kaynak metinde 18. mısra 1. mısra ile aynı olmasına rağmen erek metinde farklı çevirileri olmuştur. Anlamsal, sözdizimsel açıdan mısralar benzerlik göstermektedir. Esin Aydın çevirisinde mısralar yer yer anlam bozulmasını görüyoruz bu da kakafoniye neden olmuştur. Yeterli bir çeviri olduğunu söyleyemeyiz.

Sonuç

Yazın metinlerden olan şiir çevirisinin kolay olmadığı görülmektedir. Şiirin yazıldığı dilde, okurunda oluşturduğu etkiyi çevrildiği dilde de verebilmek şiir çevirisinin zor taraflarındandır. Kendi özgün dilindeki ses, sözcük ve sözdizimi erek dilden farklılık göstermektedir. Doğal olarak anlamsal, sözdizimsel açıdan yeniden yazma işlemi olan şiir çevirisinde şairler özgün bir şekilde çeviriler yapar. Bu yeniden yazma işinde şairin üretkenliği de büyük rol oynar. Önemli olan kaynak metinde verilmek istenen etkinin biçimsel özelliklerine de dikkat edilerek erek metnin dilinin okurunda da eşdeğer etkinin verilebilmesidir. Bunu yaparken de çeviride eklemelerin ya da çıkarmaların olabileceği durumlar söz konusudur. Dolayısıyla çevirinin anlam kaybına uğraması ve başka anlamlara gelmesi doğaldır. Çünkü kaynak dilin evrenini, kültürünü, duygusunu tam anlamıyla erek dile aktarmak güçtür. Cervantes' in dediği gibi, genel anlamda şiir çevirisi, "bir halının ters yüzüne benzer, [...], bir dilden ötekine tercüme yapmak, tıpkı Flaman duvar halılarına tersten bakmak gibidir" (Saavedra, 2006: 827).

Çalışmada, Fransız yazar Guillaume Apollinaire' in *Le Pont Mirabeau* (*Mirabeau Köprüsü*) şiirinin Tahsin Saraç, Cemal Süreyya, Necati Cumalı, Ahmet Necdet, A. Kadir Paksoy ve Esin Aydın tarafından Türkçeye yapılan çevirileri ele alınmıştır. Kaynak metin ile erek metinler arasında karşılaştırmalı çeviri eleştirisi niteliğinde bir inceleme yapılmıştır. Çalışma genelde çeviri stratejileri özelde ise Vinay ve Darbelnet'in doğrudan çeviri ve dolaylı çeviri yöntemleri kapsamında ele alınmıştır. Çeviri metinlerin her mısrası çeviri yöntemleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. Her çevirmen kullandığı stratejilerle şiiri adeta yeniden yazmıştır. Elde edilen bulgulara göre anlamsal, sözcüksel/söz bilimsel ve biçimsel eşdeğerlikler açısından çeviriler farklılık göstermektedir. Söz konusu çevirilerin ortak tek noktası şiir başlığının sözcüğü sözcüğüne çevrilmesidir. Çevirilerde eğretilmelere de başvurulmuştur. Çalışma, erek metinlerde en çok yararlanan stratejilerin uyarlama, sözcüğü sözcüğüne, ekleme, çıkarma ve yeğlilik olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu çalışma aynı zamanda, çevirmenlerin tercih ettiği stratejilerle de çeviri işleminin bir araç olarak yabancı dil öğrenimine/öğretimine katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Başta hedef dilin söz varlığının öğrenilmesine ve kelime dağarcığının gelişmesine katkı sağladığı gibi dilbilgisi kurallarının kavranılmasını kolaylaştırmıştır. Çeviri sayesinde iki dilin benzerlik ve farklılıkları anlaşılmıştır. Bilişsel düzeyde ana dilde zihinsel ilişki kurduran çeviri işlemi öğrenmeyi kodlama yaptırarak kalıcı şekilde gerçekleştirir. Ayrıca çeviri sürecinde, çeviri stratejileri sayesinde yapılan karşılaştırmalı çeviri uygulamaları bilinçli dil öğrenimini sağlar. Gelişen dil bilinci yetisi okuma, yazma, dinleme ve konuşma gibi diğer dil becerilerinin gelişmesine de katkı sunar. Çevirinin yabancı dil öğrenimine/öğretimine katkısı konusunda Stolze'un (1997: 257) da ifade ettiği üzere, kaynak metin incelenirken ilk olarak gerçekleşen beceri okuma ve okuduğunu anlama becerisidir. Devamında hedef metnin yeniden oluşturulmasında konuşma ve yazma becerileri de gelişir. Böylece çeviri etkinliği her iki dilde de, kaynak ve hedef dilde, yaratıcılık yetisi sayesinde sözlü ve yazılı iletişim becerilerinin gelişmesine katkı sağlar.

Söz konusu çalışmada sadece çeviri yetisinin gelişmesi değil aynı zamanda çeviri kıyaslamalarıyla iki dilin karşılaştırılmasından yola çıkarak hedef dili detaylarıyla öğrenme hedeflenmektedir. Çeviri etkinliği hem hedef dilin hem de kaynak dilin gelişmesine katkı sağlar. Ayrıca, mevcut çalışma şiir çevirilerinin analizi olduğundan, yabancı dil öğreniminde anlambilimsel edinim, söz oyunları, mecazi anlamların öğrenilmesi kaçınılmazdır. Bunun yanı sıra kültürel

bağlamda da öğrenme gerçekleşmektedir. Çevirisi yapılan dilin o dilde var olan maddi ve manevi değerler bütünü olan kültür aktarımının gerçekleşmesini sağlayarak köprü görevi görmektedir. Son olarak çeviri stratejileriyle yapılan karşılaştırmalı çeviri analizleri bilinçli dil öğrenimine de katkı sunmaktadır.

Kaynakça

- Aksoy, N. B. (2002). *Geçmişten günümüze yazın çevirisi*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Altay, A. (2001). Şiir çevirisinde çevrilemeyenler. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 18, 1, 29-43, <https://dergipark.org.tr> adresinden erişilmiştir.
- Bengi-Öner, I. (2001). *Çeviribilim terimleri sözlüğü*. İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Broeck, R. (1981). The limits of translatability exemplified by metaphor translation. *Poetic Today*, vol.: 2(4), 74-87. <https://www.jstor.org> adresinden erişilmiştir.
- Cary, E. (1996). *Çeviri nasıl yapılmalı?*. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Cook, G. (2010). *Translation in language: an argument for reassessment*. Oxford University Press.
- Cumali, N. (1965). *Apollinaire'den şiirler*. Varlık Yayınlar, s. 22-23.
- Demiral, S. ve Kaya, M. (2013). *Molière' in Cimri adlı tiyatro eserinin III. bölümünün II. sahnesinin Nur Nirven tarafından türkçeye çevirisinin Vinay ve Darbelnet'nin çeviri yöntemlerine göre incelenmesi*. 13. Uluslararası Dil, Edebiyat ve Değişibilim sempozyumunda sunulmuştur, Kafkas Üniversitesi, Kars.
- Demirezen, M. (1991). *Çeviride kayıplar sorunu*. Çağdaş Çeviri Kuramları ve Uygulamaları Seminerinde sunulmuştur, H.Ü., YDYO MTB, 115-128. <https://dergipark.org.tr> adresinden erişilmiştir.
- Gökşenli, E. Y. (2013). Şiir Çevirisinde Çeviri Kayıpları ve Eşdeğerlik Sorunları. *İ. Ü. Çeviribilim Dergisi*, 7, 87-102. <https://dergipark.org.tr> adresinden erişilmiştir.
- Göktürk, A. (2004). *Çeviri: dillerin dili*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Guidere, M. (2011). *Introduction à la traductologie*. Groupe de Boeck, Bruxelles.
- Guillaume, A. (1912). Le Pont Mirabeau. *Revue: Les Soirées de Paris*, dans le dernier numéro.
- Necdet, A. (1959). *Çağdaş Fransız şiiri*. Yeditepe yayınlar: İstanbul, s. 96.
- Rey, A. C. (2003). *Dictionnaire d'expression et locutions*. (Robert). Paris.
- Rifat, M. (2008). *Çeviri seçkisi II, Çeviri (Bilim) nedir?, başkasının bakışı*. İstanbul: Dünya Bakışı.
- Suçin, M. H. (2007). *Öteki dilde var olmak*. İstanbul: Multilingual Yabancı Dil Yayınları.
- Stolze, R. (1997). *Übersetzungstheorien, Eine Einführung*. 2. Auflage. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
- Süreya, C. (1970 sonları). Ülke ülke çağdaş dünya şiiri. *Milliyet Sanat Dergisi'nin Eki*. S. 545.
- Taydaş, S. & Yalçın, P. (2017). "La Fontaine masallarının türkçe'ye çevirileri üzerine / On the Translation of La Fontaine Fairy Tales to Turkish", *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Tahsin Aktaş Armağanı) Volume 12(7), 487-506 Ankara, www.turkishstudies.net, doi: <http://dx.doi.org/10.7827>

- Taydaş Osman. S. (2020). *Polisiye roman çevirisi: Georges Simenon örneği*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Türk Dil Kurumu. (2001). *Türkçe sözlük* (11.bs.). Türk Dil Kurumu, Ankara.
- Vinay, J.P.- Darbelnet, J. (1958). *Stylistique comparée du Français et de l'anglais*. Didier, Paris.
- Vischer. M. (2009). *La traduction du style vers la poétique*, Philippe Jaccottet et Fabio Pusterla en dialogue. Éditions Kimeé. Paris.
- Witte, A., Harden, T., & De OLIVEIRA Harden, A. R. (Eds.). (2009). *Translation in second language learning and teaching* (Vol. 3). Peter Lang.
- Winter, W. (1961). *Impossibilities of translations. The craft and context of translation*. Edition W. Arrowsmith & R. Shattuck. Austin. The University of Texas Press.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Tıpkı Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- <http://gercekedebiyat.com/haber-detay/ikinci-yeni-yanlis-siir-cevirisinden-mi-dogdu/354> Son erişim tarihi: 10.11.2022
- <https://www.gercekedebiyat.com/haber/354-6619.html> Son erişim tarihi 28.02.2023